

Vízia PHSR KSK 2016 – 2022

Slogan: **Inšpirovať a spájať!**

V súčasnosti žijeme v období globalizácie. Tento celosvetový trend narastania medzinárodného prepojenia vo všetkých oblastiach (ekonomika, politika, kultúra, komunikácia, životné prostredie, atď.) priniesol v posledných desaťročiach okrem výhod, ako napríklad slobodný pohyb financií, tovarov a osôb, zóny voľného obchodu, aj nevýhody, ako stieranie lokálnych tradícií, redukciu niektorých regionálnych priemyselných a poľnohospodárskych odvetví v dôsledku narastajúceho konkurenčného boja, extrémny dôraz na rast konkurencieschopnosti a nutnosť presadzovania individuálnych záujmov bez ohľadu na ich dopady na lokálnu ekonomiku.

Je treba si uvedomiť, že výhody globalizácie sa najviac prejavujú v rozvinutých regiónoch, teda tam, kde je vysoká kúpna sila a rozvinutá a intenzívna doprava. V podmienkach menej rozvinutých regiónov, s nízkou kúpnu silou a s nedostatočne vybudovanou dopravnou infraštruktúrou, môže globalizácia spôsobovať prehlbovanie medziregionálnych rozdielov. A zrejme preto dnes existujú dve Slovenská, rozvíjajúci sa západ a zaostávajúci východ.

Preto v súčasnosti nevidíme inú cestu, ako cestu zmeny od doterajšieho trpného a pasívneho prístupu k negatívnym dôsledkom celosvetových globalizačných trendov smerom k iniciovaniu aktívnejšieho postupu smerujúceho k podpore našich domácich lokálnych ekonomík s cieľom udržať čo najdlhšie finančné zdroje vo vnútri danej lokálnej ekonomiky. Z tohto uhla pohľadu nie je ani tak dôležité aký objem finančných zdrojov bude vo vnútri lokálnej ekonomiky, ale rozhodujúce bude, ako dlho tam ostanú, koľkokrát sa dokážu otočiť (regionálny multiplikátor). Čo je treba pre to urobiť?

Je treba zmeniť náš doterajší prístup. Je treba prestať prenášať zodpovednosť za riešenie našej nepriaznivej situácie na iných a očakávať, že iní budú riešiť naše problémy. Je treba si uvedomiť, že ak si naše problémy nevyriešime sami, vyriešené s veľkou mierou pravdepodobnosti nebudú. V tržnom hospodárstve sa človek jednoducho musí dokázať postarať sám o seba. Také sú pravidlá hry. V záujme zmeny nášho doterajšieho prístupu je preto treba začať hľadať vlastné tvorivé riešenia a možnosti cestou mobilizácie a skvalitňovania ľudského a sociálneho kapitálu vo vnútri Košického kraja, vzájomnou spoluprácou akademickej, podnikateľskej a verejnej obce a hľadaním našich vlastných lídrov pre riešenie našich problémov. To je možné dosiahnuť spájaním všetkých, ktorí nám pri riešení našich problémov môžu a chcú pomôcť. Inými slovami je treba mobilizovať sociálny a ľudský kapitál Košického kraja formou sociálnych partnerstiev, spolupracujúcich sietí a zapájaním širšej verejnosti do riešenia celospoločenských problémov. Spolupráca by tak mala zahŕňať celú oblasť sociálnej štruktúry spoločnosti od rodín a komunít, cez neziskové organizácie až po kooperáciu podnikov a inštitúcií v klastroch a výrobných sieťach.

Víziou Košického samosprávneho kraja je vzájomná spolupráca jednotlivých aktérov z akademickej, podnikateľskej a verejnej obce s cieľom mobilizácie sociálneho kapitálu obyvateľov Košického kraja pri hľadaní riešení aktuálnych problémov v oblasti regionálneho rozvoja.

Misia PHSR KSK 2016 – 2022

Medzi najzávažnejší a najzložitejší problém v oblasti regionálneho rozvoja v Košickom kraji patrí postupná sociálna degradácia stále väčšej časti obyvateľov a z toho vyplývajúca nezamestnanosť a chudoba. Dopyt po pracovnej sile sa vo väčšine tradičných odvetví priemyslu a služieb postupe znižuje. Konkurenčný tlak na globálnych trhoch výrazne zvyšuje tlak na rast produktivity práce, čo následne vedie k rušeniu „nepotrebných“ pracovných miest a nárastu nezamestnanosti. Preto bez zmeny doterajšej hospodárskej politiky nie je reálne predpokladať, že sa zamestnanosť ešte niekedy podarí udržateľným spôsobom dostať aspoň na predkrízovú úroveň pred rokom 2008. Podľa štatistík Slovenská ekonomika z hľadiska jej základnej funkcie, „zabezpečovania pracovných príležitostí“ pre obyvateľov, patrí v tejto oblasti dlhodobo medzi najslabšie v Európskej únii.

Z týchto skutočností vyplýva základný cieľ misie Košického samosprávneho kraja: **intenzívna podpora tvorby nových pracovných miest** v Košickom kraji. Ako to môžeme dosiahnuť?

Nezamestnanosť, ako priamy dôsledok trhového hospodárstva, vyjadruje neschopnosť hospodárstva využívať všetku pracovnú silu, ktorú má k dispozícii. V dôsledku toho, sa časť pracovnej sily ocitá permanentne (už po niekoľko generácií), mimo trhu práce. Bežné postupy na riešenie nezamestnanosti, ktoré boli možno účinné do 80-tych rokov minulého storočia, dnes už neprinesú očakávané výsledky z pragmatického dôvodu, pre vysoký počet trvalo nezamestnaných v Košickom kraji.

Absolútnu nezamestnanosť, teda situáciu, keď je na trhu práce nedostatok ponuky voľných pracovných miest a prebytok dopytu, teda čakaťov na prácu, je možné riešiť len pokusom o vyrovnanie úrovne dopytu a ponuky na trhu práce, teda náhradou nedostatku disponibilných pracovných miest tvorbou nových pracovných miest. Tento základný cieľ sa pokúsime dosiahnuť pomocou troch doplnkových cieľov:

1. zastavenie vytlačania pracovnej sily z trhu práce racionalizačnými opatreniami najmä v priemyselných odvetviach a udržanie (stabilizácia) čo najväčšieho počtu pracovnej sily na trhu práce cestou tvorby nových pracovných miest v odvetviach, ktoré majú potenciál takéto nové pracovné miesta vytvoriť:
 - 1.1 IT priemysel
 - 1.2 znalostná ekonomika
 - 1.3 kreatívny priemysel
 - 1.4 logistický priemysel
2. rozvoj vidieka podporou odbytu domácej poľnohospodárskej produkcie tvorbou vlastných distribučných a spracovateľských sietí (miestne potravinové sústavy) s následným zvýšením tvorby nových pracovných miest v poľnohospodárskej prvovýrobe, pri jej spracovaní a distribúcii, poprípadе v iných oblastiach služieb, ktoré trh práce bude akceptovať, cestou cielenej podpory vlastných lokálnych ekonomík založených na mikro a malých podnikoch
3. hľadanie alternatív k trhu práce pre pracovnú silu, ktorá z dôvodu jej nadbytočnosti bola z trhu práce vytlačená a má minimálne predpoklady sa na trh práce opäť vrátiť, cestou budovania paralelného trhu práce (ktorého hlavným cieľom nebude maximalizácia zisku podnikateľa ale tvorba pracovných príležitostí pre obyvateľov) podporou tvorby nových pracovných miest v oblasti komunitného života, kde si daná komunita sama, vlastnými silami, pokryje čo najväčší rozsah osobných a spoločenských potrieb prácou členov svojej komunity.